

Přehled rizik Správy železnic, státní organizace a přijatých opatření ze strany SŽ pro všechna pracoviště (včetně železniční dopravní cesty), kde vykonávají úkoly zaměstnanci více zaměstnavatelů

Zpracováno dne: 4. října 2020

Uvedený přehled je zpracován na základě požadavku daného §101 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Přehled je určen pro zaměstnavatele, jehož zaměstnanci vykonávají činnosti na pracovištích v prostorách SŽ, jako základní materiál pro vyhodnocení rizik pro jeho zaměstnance.

Bezpečnostní opatření zajišťující zaměstnanci SŽ jsou uvedena **černou** barvou. Opatření určená všem osobám vykonávající činnosti v prostorách SŽ (mají povinnost je zabezpečovat) jsou uvedena barvou **červenou**.

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
Administrativní prostory a sociální zařízení			
Pohyb po chodbách, schodištích a kancelářích	- Nerovný povrch, - Kluzký povrch, - Poškozená podlahová krytina, - Překážky – kabely, nářadí, materiál apod., - Pohyb křídel dveří a oken - Nevhodný nábytek, - Nevhodně umístěný nábytek, - Poškozený nábytek, - Přetížené police	Pády osob, Špatné došlápnutí, Podvrtnutí, Náraz na překážky, Přiražení, naražení neočekávaným pohybem křídel, Pořezání o sklo rozbité skleněné výplně, Naražení části těla o ostré rohy nábytku, Pád předmětů a věcí na osoby.	Označení nebezpečných míst, Nepřipustit trvalé překážky, Umístění bezpečnostních značek a varovných signálů, Zřetelně označovat průhledné nebo průsvitné stěny a přepážky v místnostech, zejména celoskleněná dvevní křídla, Rozbité nebo prasklé skleněné výplně okamžitě vyměnit, Provádět zajištění křídel dveří nebo oken proti samovolnému zavření (háčky, táhla, zástrčky apod.), Dbát zvýšené opatrnosti, Dbát na používání stanovených přístupových cest.
Používání výtahů a eskalátorů	Zdvihací zařízení	Zachycení, Fobie.	Postupovat v souladu s návodem k použití, Dbát zvýšené opatrnosti.
Činnosti v příručních skladech, spisovnách a archivech	- Zřícení nebo pád regálů, - Pád osob	Přitlačení nebo zasypání osob ukládanými předměty a regály.	Věnovat zvýšenou opatrnost pohybu v těchto místnostech.
Používání sanitárních a sociálních zařízení	- Sprcha, - WC,	Uklouznutí, Vznik kožních onemocnění,	Dbát na to, aby podlaha sprchové kabiny byla opatřena protiskluzovými rohožemi, u kterých musí být prováděna pravidelná dezinfekce,

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
	- Šatna, - Kuchyňka, místnost pro přípravu jídel, - Místo pro oddech a jídlo	Ohrožení infekčními chorobami, Nachlazení při nedodržení mikroklimatických podmínek, Pád – uklouznutí, Opaření, Úraz elektrickým proudem.	Podlaha, záchod a pisoár musí být udržovány v naprosté čistotě a musí být pravidelně dezinfikovány, Zajišťovat provádění pravidelné kontroly a revize elektrospotřebičů podle ČSN 33 1600 ed. 2, Věnovat zvýšenou opatrnost pohybu na mokrých podlahách, U všech spotřebičů provádět pravidelné čištění, neponechávat potraviny v lednici po uplynutí doby spotřeby.
Činnost na pracovištích, kde hrozí nehody a havárie	- Požár, - Výbuch	Popálení, Otrava zplodinami kouře, Ohrožení dýchacích cest, Úrazy vzniklé tlakovou vlnou, Úrazy vzniklé letícími předměty, Požár, Nepředvídatelné chování.	V případě, že dojde k požáru, je zaměstnanec povinen pokusit se požár uhasit, Pokud nemůže požár uhasit vlastními silami, je povinen přivolat jednotky HZS a informovat o této skutečnosti nadřízeného zaměstnance, Před příjezdem jednotek HZS zajistit evakuaci osob (ať už se jedná o budovu, hořící vlakovou soupravu či vozidlo), Spolupracovat s velitelem zásahu (důležitá je znalost místních podmínek – rozmístění hlavních uzávěrů energií, požárních vodovodů atd.) Ohlášení požáru na nadřízené orgány provede specialista PO, který na šetření požárů spolupracuje s jednotkami HZS a Policie ČR.
Základní činnosti ve venkovních prostorách SŽ (mimo ŽDC)			
Pěší pohyb ve veřejně přístupných prostorách a na komunikacích (mimo ŽDC)	- Nerovný povrch, - Kluzký povrch, - Poškozený povrch - Překážky –nářadí, materiál apod., - Silniční provoz, - Pevné překážky na cestách	Pády osob, Špatné došlápnutí, Podvrtnutí, Náraz na překážky, Střet se silničními vozidly	Označení nebezpečných míst, Dbát zvýšené opatrnosti, Pravidelné čištění přístupových cest, vnitropodnikových komunikací a pochůzných ploch, Povinnost osob nahlašovat závady, Dbát na používání stanovených přístupových cest.
Činnost na rampách	- Konstrukce a zajištění rampy, - Klimatické podmínky, - Skladování materiálu, - Doprava	Pády osob z volného okraje, Uklouznutí po namrzlém (zledovatělém) povrchu, Pády předmětů z výšky, Zachycení a sražení osob dopravním prostředkem nebo technikou, Naražení osob na překážku	Umístění bezpečnostních značek a varovných signálů, Označení nebezpečných míst, Dbát zvýšené opatrnosti.
Činnost v blízkosti montážních jam	- Konstrukce a zajištění montážních jam, - Klimatické podmínky, - Doprava	Pád osob do hloubky, Uklouznutí osob, Zachycení a sražení osob dopravním prostředkem nebo technikou	Zajištění montážní jámy v době nepoužívání proti pádu, Označení nebezpečného místa a umístění bezpečnostních značek, Dbát zvýšené opatrnosti.

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
Železniční dopravní cesta			
Pohyb v provozované železniční dopravní cestě	- Koleje, - Dvou- a vícekolejné tratě, - Stezky, - Drážní vozidlo, - Trakční vedení	Pády osob, Špatné došlápnutí, Podvrtnutí, Náraz na překážky, Střet a sražení osob drážním vozidlem, Přejetí drážním vozidlem, Zásah elektrickým proudem.	Provádět pravidelnou údržbu cest a stezek mezi kolejemi, Dodržování předpisu SŽBp1, Používání přidělených OOPP, K chůzi používat stezky a přístupové cesty dle ZDD, Při jízdě vlaku a posunu zaujmout takové postavení, při kterém nebude ohrožena bezpečnost zaměstnance, Zákaz přibližovat se živým částem trakčního vedení pod 1,5 m.
Pohyb v ŽDC za specifických podmínek	- Mikroklimatické podmínky (chlad, vlhko, horko), - Snížená viditelnost, - Nedostatečné osvětlení, - Hluk	Nebezpečí přehřátí nebo podchlazení organismu, Úrazy způsobené pádem z důvodu nedostatečného osvětlení, Poškození sluchu, Střet a sražení osob drážním vozidlem.	Stanovení vhodné technologie práce vzhledem ke klimatickým podmínkám, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání OOPP – výstražné oděvy.
Pohyb a činnosti v místech, kde není dodržen volný schůdný a manipulační prostor	- Mosty, - Tunely, - Nízké protihlukové clony, - Rampy, - Sloupy, stožáry a další pevná zařízení	Střet osob s drážním vozidlem, Přimáčknutí osob drážním vozidlem, Sražení osob drážním vozidlem, Přejetí drážním vozidlem.	Označování nebezpečných míst, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Dodržovat bezpečnou vzdálenost od hrany mostu nebo propustku, Dodržovat MPBP NPC.
Pohyb a činnosti na nepřehledných úsecích	- Traťové zářezy, - Stavby	Střet osob s drážním vozidlem, Přejetí drážním vozidlem.	Dodržování předpisu SŽBp1, Používání OOPP – výstražné oděvy.
Pohyb a činnosti v provozované vyloučené dopravní cestě	- Jízda drážních vozidel, - Stroje pro údržbu, opravy a stavbu zařízení železniční infrastruktury	Střet osob s drážním vozidlem, Přejetí drážním vozidlem, Střet a přejetí strojem, Úrazy způsobené činnostmi stroje.	Dodržení stanovených technologií při práci se stroji pro údržbu, opravy a stavbu zařízení železniční infrastruktury, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání OOPP – výstražné oděvy.
Sklady			
Činnost ve skladech	- Uspořádání regálů. - Pád spisů, - Pád osob	Zakopnutí, naražení osob o konstrukci regálu, Zranění způsobená pádem spisů uložených v regálech,	Udržovat volné uličky mezi regály a stohy (nejméně 0,8 m pro ruční obsluhu, uličky pro průjezd vozíků musí být o 0,4 m větší než šířka vozíku nebo nákladu), Při ukládání spisů z a do regálu ve výšce nad 1,8 m používat žebříky, nebo schůdky, Provádět pravidelné kontroly regálů, regály nepřetěžovat.

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
		Zakopnutí o nevhodně uložené spisy, Pád zaměstnance při ukládání spisů do regálu.	
Činnost ve skladech technických plynů	- Požár, - Výbuch, - Pád nezajištěných tlakových lahví, - Únik plynu	Zranění následkem požáru, Zranění následkem výbuchu, Úrazy vzniklé pádem těžkých předmětů a obalů tlakových lahví, Otrava.	V případě nutných oprav pomocí svařování zajistit vydání „povolení ke svařování se zvýšeným požárním nebezpečím“ a provést všechna nutná opatření proti vzniku požáru. Láhve musí být skladovány odděleně – zvlášť plné a prázdné láhve a vždy musí být vhodným způsobem zajištěny proti pádu (řetízkem), Dbát na to, aby při manipulaci s láhvemi nedošlo k poškození jejich pláště, Dodržovat požární předpisy, nezastavovat žádným materiálem přístup k hasicím přístrojům, nekouřit v prostoru skladu, v blízkosti skladu nepoužívat otevřený oheň.
Dílny a montážní haly			
	- Traťové zářezy, - Stavby	Střet osob s drážním vozidlem, Přejetí drážním vozidlem	Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání OOPP – výstražné oděvy.
Pohyb a činnost v dílnách a montážních halách	- Nerovný povrch, - Kluzký povrch, - Poškozená podlaha, - Překážky – kabely, nářadí, materiál apod., - Dveře, vrata - Montážní jámy, - Pevná strojní zařízení	Pády osob, Špatné došlápnutí, Podvrtnutí, Náraz na překážky, Přiražení, naražení neočekávaným pohybem křídel dveří nebo vrat, Pád do montážní jámy, Úrazy a poškození zdraví vzniklé z pohybu v blízkosti používaných strojních zařízení.	Označení nebezpečných míst, Umístění bezpečnostních značek a varovných signálů, Nepřipustit trvalé překážky, Dbát zvýšené opatrnosti na kluzkých plochách, Zajišťování křídel vrat a dveří proti samovolnému pohybu.
Stavebnictví a údržba staveb			
Pohyb a činnost na stavbách SŽ	- Nerovný povrch, - Doprava, - Hluk, - Pád předmětu z výšky a zhroucení stavby, - Prach, - Elektrický proud	Pády osob, Špatné došlápnutí, Podvrtnutí, Náraz na překážky, Poškození sluchu, Poškození dýchacích orgánů, Úrazy způsobené pádem předmětů, Úrazy následkem zásahu elektrickým proudem	Kontrolní dny na stavbách, Používání vhodných OOPP, Činnost koordinátora BOZP (v případě, že je jeho ustanovení dáno příslušnou legislativou), Dodržování ustanovení příslušné legislativy, Udržování pořádku na staveništích.

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
Činnosti v kotelnách SŽ	- Kotel, - Tepelné riziko, - Palivo, - Požár	Zranění popálením od zdrojů tepla, Vdechování emisí tuhých částic, Otrava zplodinami kouře, Zranění způsobené výbuchem zemního plynu, Opaření.	Používání OOPP, Instalace měřičů přítomnosti CO, Zajišťovat provádění pravidelných kontrol a revizí zařízení, Udržovat pořádek v kotelně.
Činnosti související s provozováním drážní dopravy			
Přestavování výměn a výkolejek	• - Výhybka, - Výměna, - Výměnové závaží, - Výkolejka, - Klimatické podmínky	Uklouznutí a pád ve výhybce, Přimáčknutí části těla výměnou, Úraz závažím výhybkou, Úraz tělesem výkolejky.	Provádět pravidelnou obnovu bezpečnostních nátěrů, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání přidělených OOPP, Dodržování zásad bezpečné obsluhy a pohybu v prostorách výhybek (výkolejek).
Posun	- Drážní vozidla, - Prostředky k zajišťování vozidel, - Nerovný povrch, - Zúžený profil	Střet a sražení osob drážním vozidlem, Úrazy způsobené odmrštěnou zarážkou, Pád a úraz vlivem nerovného terénu.	Dodržování zásad bezpečné práce při posunu, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání přidělených OOPP.
Zajišťování provozu mechanizačních a technických zařízení a drážních vozidel – opravy, čištění, zbrojení apod.	- Jízda drážního vozidla, - Trakční vedení, - Montážní jámy	Střet a sražení osob drážním vozidlem, Úrazy elektrickým proudem, Pád osob do montážní jámy, Pád předmětů do montážní jámy.	Provádět pravidelnou obnovu bezpečnostních nátěrů, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání přidělených OOPP, Dodržování zásad bezpečné obsluhy a pohybu v prostorách montážních jam a technických prostředků k provádění činnosti.
Obsluha EPZ	- Elektrický proud, - Přístupová cesta, - Obsluha	Úraz elektrickým proudem, Pád na přístupové cestě, Úrazy způsobené neodbornou obsluhou.	Dodržování zásad bezpečné práce při obsluze EPZ, Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání přidělených OOPP.
Manipulace s materiálem v železničním provozu	- Jízda drážního vozidla - Trakční vedení	Sražení osob jedoucím drážním vozidlem, Úraz elektrickým proudem.	Dodržování předpisu SŽ Bp1, Používání přidělených OOPP.

Činnost CPS	Zdroj rizika ze strany SŽ	Předpokládaný následek působení zdroje rizika	Bezpečnostní opatření SŽ
Obecná rizika vycházející z podstaty podnikání SŽ a činnosti osob			
Činnosti v prostorách, kde dochází k ložným manipulacím železničních vozů	- Pády strojů, - Pády mechanismů, - Manipulace se zbožím, - Doprava, - Prašnost, - Nebezpečné látky.	Ohrožení zdraví způsobené pády strojů a mechanismů, Zavalení osob sesunutým nákladem z vozu, Úrazy způsobené pádem předmětů, Přiražení, naražení neočekávaným pohybem pohyblivých částí železničního vozu, Střet osob se silničními vozidly, Zasažení těla, očí, pokožky nebezpečnými látkami, Poleptání, Vdechnutí výparů.	Označení nebezpečných míst, Dbát zvýšené opatrnosti při pohybu v uvedených místech, Používání vhodných OOPP.
Činnosti v prostorách s přítomností velkého počtu osob	- Dav lidí, - Davové šílenství,	Sražení, Stržení, Ušlapání.	Řádné označení pracovního místa, Řádná organizace práce, Dbát zvýšené opatrnosti při pohybu v uvedených místech.
Činnosti související s odstraňováním následků a vyšetřování mimořádných událostí	- Vyprošťovací technika a mechanismy, - Nekontrolovatelný pohyb (sesuv) dopravních prostředků, - Železniční dopravní cesta - Biologické nebezpečí, - Požár, - Hysterie - panika	Ohrožení zdraví způsobené pády strojů a mechanismů, Zavalení osob sesunutým nákladem z vozu, Úrazy způsobené pádem předmětů, Sražení osob jedoucimi drážními vozidly, Přiražení, naražení neočekávaným pohybem jednotlivých prostředků, Infekce přenášená krví, Popálení, Srážení, stržení, ušlapání.	Volba správné technologie, Používání vhodných OOPP, Očkování, Používání repelentů, Zavádění provozní výluky, Řádná organizace práce, Označení pracovního místa, Dbát zvýšené opatrnosti při pohybu v uvedených místech.
Jakákoli činnost osoby	- Nepředvídatelné chování, - Nedbalost, - Jednání pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek	Způsobení nehody, Celkové ohrožení na životech a zdraví	Zajištění pravidelných lékařských prohlídek, Dodržování bezpečnostních přestávek, Odborná způsobilost, pravidelné školení, Průběžné provádění dechových zkoušek na alkohol.